

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
(м. Суми, Україна)
Центр професійного розвитку педагогічних працівників Сумської міської ради
(м. Суми, Україна)
ДУ «Інститут громадського здоров'я імені О. М. Марзєєва НАМН України»
(м. Київ, Україна)
Гомельський державний університет імені Франциска Скорини
(м. Гомель, Республіка Білорусь)
Північно національний університет (м. Інчуань, провінція Нінся, Китай)
Інститут біологічних наук, Зеленогурський університет (м. Зелена Гура, Польща)
ДОУ «Таджицький державний медичний університет
ім. Абуалі ібні Сіно» (м. Душанбе, Республіка Таджикистан)
Кишинівський державний педагогічний університет імені І. Creanga
(м. Кишинів, Молдова)
Школа професійної освіти Університету Еге Турецької республіки
(м. Анкара, Турецька Республіка)

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»

МАТЕРІАЛИ ХІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «ОСВІТА І ЗДОРОВ'Я»

15-16 квітня 2021 року

ТОМ 1 (5)

Суми – 2021

*Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Навчально-наукового інституту фізичної культури
Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка
(протокол № 9 від 29.04.2021)*

Редакційна колегія:

Лянной Юрій Олегович – доктор педагогічних наук, професор
Лянной Михайло Олегович – кандидат педагогічних наук, доцент
Калиниченко Ірина Олександрівна – доктор медичних наук, професор
Латіна Ганна Олександрівна – кандидат біологічних наук, доцент
Заїкіна Ганна Леонідівна – кандидат психологічних наук, доцент
Скиба Ольга Олександрівна – кандидат біологічних наук, доцент
Тонкопей Юлія Леонідівна – к.н. з фіз. вих. та спорту, доцент
Колесник Анна Сергіївна – викладач
Щапова Аліна Юріївна – викладач
Гулей Ольга Володимирівна – старший викладач

Рецензенти:

Гозак С.В. доктор медичних наук, старший науковий співробітник, завідувач лабораторії соціальних детермінант здоров'я дітей ДУ «Інститут громадського здоров'я імені О. М. Марзєєва НАМН України»
Томенко О.А. доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури Навчально-наукового інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка

А11 **Актуальні проблеми громадського здоров'я:** матеріали XI міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і здоров'я» / відповід. ред. І. О. Калиниченко, наук. ред. М. О. Лянной. Т.1. – Суми : ФОП Цьома С. П., 2021 – 132 с.

Збірник складається з наукових статей провідних науковців, досвідчених практиків, науковців-початківців, які працюють у напрямаках теоретико-методологічних аспектів розвитку шкільної освіти та сфери здоров'язбережувального виховання і навчання. Розкрито особливості роботи дошкільних закладів, закладів загальної середньої, професійної та вищої освіти на сучасному етапі розвитку суспільства.

Матеріали конференції будуть корисними для фахівців галузі педагогіки, вихователів закладів дошкільної освіти, викладачів початкових та старших класів, вчителів початкових та старших класів та усіх, хто цікавиться сучасними проблемами розвитку здоров'язбережувального виховання, здоров'я учасників педагогічного процесу та ведення здорового способу життя.

УДК 371.7(477.52)(063)

ББК 74.200.545я43

© Колектив авторів, 2021

© ФОП Цьома С.П., 2021

Костян Л. О.

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ
ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА У ЗАКЛАДАХ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Кравець Н.Я, Шевчик Л.О.

ГОСТРІ РЕСПІРАТОРНІ ІНФЕКЦІЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНІ
ЗАСОБИ ЗАХИСТУ

Лохоня І.М.

ФІЗИЧНЕ, ПСИХІЧНЕ, СОЦІАЛЬНЕ І ДУХОВНЕ ЗДОРОВ'Я
ДІТЕЙ, ПІДЛІТКІВ, МОЛОДІ

Никифоров А. М., Крамаренко Ю. Г.

ДО ПИТАННЯ ПРО МОЖЛИВОСТІ АРТ-ТЕРАПІЇ У РОБОТІ З
МОЛОДШИМИ ШКОЛЯРАМИ

Никифоров А. М.

ФОРМУВАННЯ СВІДОМОГО СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО
ПЕДАГОГІЧНО-ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСОБАМИ
ХУДОЖНЬОГО ТКАЦТВА

Олійник Н.М.

ЗДОРОВИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ ЯК ЦІННІСНА ОРІЄНТАЦІЯ У
ФОРМУВАННІ ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Романюк Л.Б.

ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НА COVID-19 СЕРЕД СТУДЕНТІВ
МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО
НАВЧАННЯ

Сабаніна Л.Є., Бондаренко О.Є.

ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ МОЛОДІ ЯК
ВАЖЛИВА СКЛАДОВА МОЛОДІЖНОЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ
ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ

Сєдих С. В.

ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО УРОКУ

**Стоєва Т. В., Джагіашвілі О. В., Рижикова Т. І., Ларіонов О. П.,
Портнова О. О., Соболева К. Б.**

КУЛЬТУРА ХАРЧУВАННЯ ТА ХАРЧОВІ ПРІОРИТЕТИ:
СТАВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Терновенко В. І., Вакал В. О., Тонкопей Ю. Л.

ОРГАНІЗАЦІЯ ОЗДОРОВЧО-ФІЗКУЛЬТУРНОЇ РОБОТИ В
УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Терновенко Т. В., Тонкопей Ю. Л.

АНАЛІЗ ЗАХВОРЮВАНОСТІ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ НА
ВНУТРІШНЮ ПАТОЛОГІЮ В КОНТЕКСТІ ГЕНДЕРНИХ
ВІДМІННОСТЕЙ (НА ПРИКЛАДІ РЕГІОНІВ)

Тієчко Н. В.

ІГРОВИЙ САМОМАСАЖ ЯК ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИЙ
ФАКТОР УРОБОТІ З ДІТЬМИ

ГОСТРІ РЕСПІРАТОРНІ ІНФЕКЦІЇ ТА РЕКОМЕНДОВАНІ ЗАСОБИ ЗАХИСТУ

Кравець Н.Я., Шевчик Л.О.

Тернопільський національний медичний університет
імені І. Я. Горбачевського МОЗ України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна

Гострі респіраторні інфекції (ГРІ), що вражають усі вікові групи населення, в етіологічній структурі найчастіше представлені вірусами. Серед яких слід виділити 9 груп – грип, парагрип, адено-, РС- (респіраторно-синцитіальний), пікорна-, корона-, рео-, ентеро- та герпесвіруси [2,4].

Перебіг епідемічного процесу ГРІ визначається біологічними, соціальними, природними факторами, на жаль, на сьогодні недостатньо вивченими. Вплив на нього ландшафтних, біоценотичних, кліматичних та інших чинників, відбувається через сприяння або протидію життєдіяльності респіраторних збудників.

Епідемічний процес при ГРІ, спричинених невірусними збудниками, значно складніший внаслідок не стільки великого етіологічного розмаїття, скільки – різного рівня контагіозності, меншої сприйнятливості людини, можливості збереження збудників не лише у людській популяції, а й серед тварин [3,4, 5].

Повітряний шлях передавання віруса, як збудника ГРІ, висока сприйнятливість населення практично до усіх них зумовлює основну епідеміологічну особливість – швидкість та широту розповсюдження.

Викликана вірусом SARS-CoV-2 епідемія COVID-19, обумовлена більш патогенною формою збудника порівняно з раніше виявленими. Вірус поширюється між людьми переважно через вдихання респіраторних крапель від кашлю або чхання, хоча може передаватися і через фоміти / у контактний спосіб. Інкубаційний період в середньому становить 5-6 днів (діапазон: від 1 до 14 днів). Точних відомостей, щодо тривалості контагіозного періоду не має, мова може йти про 24–48 годин до появи симптомів. Тож дотримання протиепідеміологічних та дезінфекційних заходів в освітніх установах вкрай важливе.

МОЗ України опублікувало рекомендації, щодо роботи освітніх закладів згідно наказу п. 17 постанови Кабінету Міністрів України від 22 липня 2020 року № 641 «Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2».

Дотримання режиму є необхідною умовою забезпечення роботи освітніх закладів та безпечності перебування тут школярів і вчителів [1].

Для протидії поширенню вірусу SARS-CoV-2 у закладах освіти не слід ігнорувати ні фізичними, ні хімічними засобами. Одними з найдоступніших у застосуванні є фізичні чинники, зокрема, регулярне провітрювання класних кімнат під час перерв протягом 20 хв. При наявності УФ-випромінювачів, провітрювання можна замінити 15 хв опромінюванням один раз на добу.

Хімічні деззасоби, які застосовуються для знешкодження вірусу на різних поверхнях, повинні бути дозволеними в Україні, безпечними для поверхонь на яких використовуються, не мати неприємного запаху та володіти пролонгованою дезінфікуючою дією. Зокрема, найпоширенішими антисептичними засобами для обробки шкіри рук є спиртовмісні препарати, які можуть використовуватися кілька разів на день в залежності від забруднення рук. Для обробки робочих поверхонь та обладнання рекомендовано застосовувати засоби на основі амонієвих чи хлоровмісних сполук. Дезінфекцію підлоги класних кімнат і коридорів слід проводити дезінфікуючими засобами з миючими, дезодоруючими властивостями та вираженою пролонгованою дією для використання 1 разу на добу [2].

Таким чином, основними засобами захисту проти вірусу SARS-CoV-2 є: наявність маски або респіратора, режим провітрювання, використання антисептиків та дезінфікуючих засобів.

Не менш важливою умовою протидії поширенню інших збудників ГРІ, що передаються повітряно-крапельним шляхом, залишається правильне носіння маски та час її використання. Не втрачає актуальності і дотримання гігієни рук, адже дрібні часточки аерозолі, де міститься патогенний мікроорганізм, під час розмови, чхання чи кашлю, потрапляють на різні поверхні та контамінують їх. Тож процедура миття рук з милом має тривати 20-40 с, при неможливості цього необхідно протягом 30 с обробити руки антисептиком до складу якого входить 60-80% спирт чи 2 % розчин хлоргексидину. Не слід ігнорувати застосуванням ефективних, у боротьбі із збудниками ГРІ, дезінфікуючих засобів. Важливо пам'ятати, що неправильне їх використання не дасть бажаного результату, а й може призвести до травмування та небезпечних наслідків.

Отже, дотримання простих правил та рекомендацій у навчальних закладах, щодо поширення вірусної інфекції, в тому числі й вірусу **SARS-CoV-2, забезпечить не лише стримування поширення його, але й інших збудників групи ГРІ.**

Література:

1. Навчання без масок для учнів початкової школи, гнучкий розклад, безпечні умови у закладах освіти- оприлюднено нові вимоги МОЗ щодо навчання під час карантину. - Оpubліковано 25 серпня 2020 року.

URL::<https://mon.gov.ua/ua/news/navchannya-bez-masok-dlya-uchniv-pochatkovoyi-shkoli-gnuchkij-rozklad-bezpechni-umovi-u-zakladah-osviti-oprilyudneno-novi-vimogi-moz-shodo-navchannya-pid-chas-karantinu>

2. Пам'ятка щодо дезінфекції в установі/закладі під час карантину щодо COVID-19. Опубліковано 30 березня 2020 року URL: <https://dn.gov.ua/ua/news/pamyatka-shchodo-dezinfekciyi-v-ustanovizakladi-pid-chas-karantinu-shchodo-covid-19>

3. Infection prevention and control in health care for confirmed or suspected cases of pandemic (H1N1) 2009 and influenza-like illnesses. 2009. URL:https://www.who.int/csr/resources/publications/cp150_2009_1612_ipc_interim_guidance_h1n1.pdf?ua=1

4. Respiratory tract infections (self-limiting): prescribing antibiotics (CG69). 2008. URL:<http://www.nice.org.uk/nicemedia/pdf/CG69FullGuideline.pdf>

5. Seasonal influenza in adults and children – diagnosis, treatment, chemoprophylaxis, and institutional outbreak management: clinical practice guidelines of the infectious diseases society of America. / Scott A Harper, John S Bradley, Janet A Englund et al. *Clin Infect Dis*. 2009. Apr 15;48(8). P.1003-32. Doi: 10.1086/598513.

ФІЗИЧНЕ, ПСИХІЧНЕ, СОЦІАЛЬНЕ І ДУХОВНЕ ЗДОРОВ'Я ДІТЕЙ, ПІДЛІТКІВ, МОЛОДІ

Лохоня І.М.

Стецьківський заклад загальної середньої освіти I-III ступенів
Сумської міської ради
с. Стецьківка, Україна

Вступ. В умовах кризового сьогодення надзвичайно важливим постає питання фізичного, духовного та психосоціального здоров'я підростаючого покоління. Сприяння збереженню здорового генетичного фонду молоді є важливим пріоритетом державної політики задля формування всебічно розвиненої особистості, здатної відповідати сучасним викликам мінливого життя. Здоровий спосіб життя дітей, підлітків та молоді сприяє покращенню самопочуття, зміцнює організм, його резерви та реалізує потенційні можливості. У 2020 році світ зіштовхнувся з *COVID-19 – ІНФЕКЦІЙНИМ ЗАХВОРЮВАННЯМ, СПРИЧИНЕНИМ КОРОНАВІРУСОМ (SARS-CoV-2)*. Людство опинилося в нових умовах, що змусили людину дбайливо ставитися до власного здоров'я, переосмислити і переоцінити свій стиль життя. Тому проблема здоров'я загалом є надзвичайно актуальною і важливою, вирішуючи яку особистість здатна суттєво покращити якість і тривалість свого життя.

Мета дослідження: визначення теоретичних аспектів фізичного, психічного, соціального і духовного здоров'я, їх особливостей.

Методи дослідження: загальнонаукові методи – аналіз, узагальнення задля структурування та формування висновків

Наукове видання

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я»

**МАТЕРІАЛИ XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ «ОСВІТА І ЗДОРОВ'Я»**

Том 1 (5)

Відповідальний за випуск: *І. О. Калиниченко*

Комп'ютерне складання та верстання: *Оберлянд А. К., Г. О. Латіна*

Друкується в авторській редакції з оригінал-макетів
Редколегія не завжди поділяє погляди авторів статей
За достовірність викладених фактів відповідальність несе автор

Підписано до друку 27.02.2020 р.
Формат 60x84 1/16. Гарн. Arial. Папір офсетний.
Друк офсетний. Умовн. друк. арк. 10,00. Обл.-вид. арк. 10,11
Тираж 100 пр. Вид. № 21

Видавець і виготовлювач:
ФОП Цьома С.П. 40002, Суми, Роменська, 100.
Тел.: 066-293-34-29.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
серія ДК, № 5050 від 23.02.2016